

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-124>

УДК 321.3

ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ФОРМА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ, ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ІМІДЖУ УКРАЇНИ

PUBLIC DIPLOMACY AS A FORM OF INTERNATIONAL COMMUNICATIONS, ITS ROLE IN SHAPING THE IMAGE OF UKRAINE

Юрченко Олександр Анатолійович

кандидат економічних наук, доцент,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8447-6510>

Yurchenko Oleksandr

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

Стаття присвячена дослідженню інструментів публічної дипломатії як однієї із форм міжнародних комунікацій. З використанням системного підходу досліджено сутність та завдання публічної дипломатії в контексті підтримки іміджу держави. Проаналізовано основні положення Стратегії публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021–2025 роки, визначено ключові цілі сучасної публічної дипломатії. Висвітлено практичні аспекти реалізації прийнятих стратегічних документів, стан справ у зовнішній політиці України з використанням інструментів публічної дипломатії для підтримки та просування міжнародного іміджу держави. Охарактеризовано проблеми розвитку публічної дипломатії в Україні. Зазначено про необхідність подальших досліджень, присвячених пошуку ефективних інструментів публічної дипломатії для підтримки міжнародного іміджу України.

Ключові слова: міжнародні комунікації, імідж країни, публічна дипломатія, Стратегія публічної дипломатії, інформаційні проекти, цифрові технології.

The article is devoted to the study of tools of public diplomacy as one of the forms of international communications. The relevance of the publication is due to the importance of forming and promoting the image of the Ukrainian state, especially in the conditions of the full-scale invasion of Russia on the territory of Ukraine. Using a systemic approach, methods of systematization and generalization, the essence and tasks of public diplomacy in the context of maintaining the state's image were investigated. The main provisions of the Public Diplomacy Strategy of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine for 2021–2025 were analyzed, and the key goals of modern public diplomacy were determined. Seven strategic areas of public diplomacy are characterized: economic, cultural, expert, culinary, scientific and educational, expert and digital diplomacy. The practical aspects of the implementation of the adopted strategic documents, the state of affairs in Ukraine's foreign policy regarding the use of public diplomacy tools to support and promote the international image of the state are highlighted. The role of economic diplomacy in creating favorable conditions for the country's integration into the world economy is emphasized. The tasks and functions of the Investment Attraction Office and the Office for Entrepreneurship and Export Development were considered. The essence of Ukraine's global humanitarian and security initiative "Grain from Ukraine" is characterized. The goals of the Communication Strategies "Ukraine – African States" and "Ukraine – Latin American and Caribbean States" were studied. Attention is focused on the projects of the Ukrainian Institute and the Ukrainian Cultural Foundation as subjects of cultural diplomacy. The problems of the development of public diplomacy in Ukraine are characterized, including insufficient budgeting of this sphere, lack of a powerful foreign exchange system, insufficient coordination of the actions of diplomats and public sector structures, lack of professional personnel and quality content. The need for further research devoted to the search for effective tools of public diplomacy to support the international image of Ukraine was noted.

Key words: international communications, country image, public diplomacy, Public Diplomacy Strategy, information projects, digital technologies.

Постановка проблеми. Важливість формування та просування іміджу української держави в сучасних умовах обумовлює необхідність дослідження ролі у цьому процесі міжнародних комунікацій, зокрема публічної дипломатії. У 2021 році Міністерством закордонних справ України розроблено та затверджено Стратегію публічної дипломатії на 2021–2025 роки, у якій встановлено цілі та завдання, а також напрями просування іміджу України у світі та зміцнення її репутації. Тривалий час в нашій країні було відсутнє стратегічне бачення публічної дипломатії як інструменту іміджевої політики. Тепер важливо розуміти, як реалізуються стратегічні цілі, які зрушення відбулися у цій сфері, виявити проблеми у розвитку української публічної дипломатії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування та підтримки міжнародного іміджу української держави досліджуються у наукових публікаціях багатьох вітчизняних дослідників. Зокрема, О. Чечель характеризує значення іміджу держави як необхідної умови її стратегічного розвитку, основи її успіхів на міжнародній арені, успішності проведення зовнішньої політики, активізації торгово-економічних відносин з іншими державами [1]. М. Кириленко систематизує чинники формування міжнародного іміджу держави [2]. Н. Кінаш зазначає, що «проблеми іміджевої політики держави швидко можуть трансформуватись у значні негативні наслідки для національної безпеки» і констатує, що формування позитивного міжнародного іміджу України на світовій арені в сьогоденних умовах є одним із найактуальніших завдань для державних інституцій та громадських організацій [3]. Зазначений автор серед засобів формування іміджу України називає культурну та цифрову дипломатію, тобто складові публічної дипломатії, як форми міжнародних комунікацій. Сутність та завдання публічної дипломатії в контексті підтримки іміджу держави досліджують О. Висоцький [4], М. Павлюх [5], В. Кубко [6]. В. Климончук та В. Марчук [7] визначають основні складові, які формують сучасну публічну дипломатію, формулюють її ключові цілі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не применшуючи значення наукових розробок зазначених науковців, слід зауважити, що більшість їх публікацій складають теоретичну основу дослідження феномену публічної дипломатії. Між тим, на нашу думку, на сьогодні в науковій літера-

турі недостатньо висвітлюються практичні аспекти реалізації прийнятих стратегічних документів, стан справ у зовнішній політиці України з використання інструментів публічної дипломатії для підтримки та просування міжнародного іміджу держави.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз основних положень Стратегії публічної дипломатії та висвітлення практичних аспектів реалізації її цілей.

Виклад основного матеріалу дослідження. У формуванні та підтримці іміджу держав на світовій арені основну роль виконують міжнародні комунікації як взаємодія та обмін інформацією між різними культурами, національними групами, державами. Міжнародні комунікації доносять світовій громадськості об'єктивну і точну інформацію про позиції держави з основних міжнародних проблем, її зовнішньополітичні ініціативи та дії, досягнення у сфері економіки, торгівлі, культури та науки. Крім того, вони забезпечують обмін інформацією між країнами та регіонами з метою співпраці, передачі знань і технологій; сприяють культурному обміну та розумінню між народами; допомагають залучати увагу до проблем та несправедливостей, стимулюють громадські дискусії та активність [8, с. 61].

Однією із форм міжнародних комунікацій є публічна дипломатія, зміст якої трактується вітчизняними вченими як:

– «сукупність технологій та інструментів зовнішньої політики, що реалізуються в рамках діяльності політичних інститутів і акторів як державних, так і недержавних, спрямованих на реалізацію комплексної дипломатичної стратегії держави через вплив на населення зарубіжної держави з метою впливу на її політичні процеси і прийняття політичних рішень» [4, с. 3];

– «діяльність як урядових (держави, державні інституції, дипломати), так і неурядових акторів (неурядові організації, транснаціональні корпорації, окремі особи) з метою здійснення комунікативного впливу на іноземну громадськість та реалізації своїх зовнішньополітичних інтересів [5, с. 126];

– «інструмент м'якої сили, основна мета якої – за допомогою різних активів (освіти, культури, мистецтва, моди тощо) інформувати міжнародну громадськість, підтримувати контакти з іншими націями та загалом працювати над створенням позитивного міжнародного іміджу держави, просуванням

її культурно-ціннісних, економічних та політичних орієнтирів» [6, с. 127].

Британський вчений Марк Леонард визначає поняття «публічна дипломатія» як процес побудови відносин з метою розуміння потреб інших країн, культур і народів; донесення власної позиції, пошук сфер, де можна створити спільну справу [9, с. 8].

Згідно Стратегії публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021–2025 роки, публічна дипломатія – це «система заходів, за допомогою яких держава комунікує з громадськістю інших держав та впливає на формування суспільної думки населення інших країн для просування своїх національних інтересів і реалізації зовнішньополітичних цілей» [10]. В основу Стратегії публічної дипломатії покладено національний бренд *Ukraine Now*, розроблений у 2018 році з метою просування України у світі.

Ключові цілі публічної дипломатії наступні:

- зміцнення іміджу країни, просування її бренду;
- забезпечення сприятливого середовища у сфері міжнародного спілкування;
- розбудова двосторонньої комунікації, мережі партнерства;
- трансляція політичних, культурних та інших цінностей;
- формування громадської думки однією державою в іншій [7, с. 63].

В умовах війни завданням публічної дипломатії є демонстрація України як незламної країни, донесення до іноземної аудиторії сильних рис українського суспільства, пошук союзників у боротьбі з агресором.

Розробники Стратегії публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021–2025 роки визначили сім її напрямів: економічну, культурну, експертну, кулінарну, науково-освітню, експертну і цифрову дипломатію [10].

Активізація економічної дипломатії сьогодні зумовлена глобалізацією сучасної економіки, загостренням глобальних проблем, збільшенням кількості транснаціональних корпорацій, зростанням конкуренції на світових ринках. Роль економічної дипломатії полягає у створенні сприятливих умов для інтеграції країни в систему світової економіки. Для цього використовуються такі інструменти, як переговори, неформальні домовленості, участь у роботі міжнародних економічних організацій, реалізація спільних економічних програм, контакти з офіційними особами, діловими колами та представниками громадськості.

Одним із основних завдань економічної дипломатії в контексті формування іміджу держави є підтримка інвестиційного іміджу України на міжнародній арені шляхом надання інформації щодо інвестиційних можливостей, консультування щодо ведення бізнесу в Україні, сприяння комунікації інвесторів з владою [11, с. 268].

Це завдання виконує *UkraineInvest* – Офіс залучення інвестицій, створений при Кабінеті Міністрів України у жовтні 2016 року. Функції Офісу: надання інвесторам актуальної інформації та консультацій щодо особливостей ведення бізнесу в Україні, розробка нормативно-правової бази ведення бізнесу в країні, проведення експертного аналізу бізнес-клімату, підготовка пропозицій щодо формування, вдосконалення та реалізації інвестиційного потенціалу України, розвитку ключових інвестиційних проєктів, стимулювання інвестиційного середовища в Україні та захисту прав інвесторів. Заходи, які реалізуються Офісом, включають проведення інвестиційних семінарів та зустрічей, участь у спеціалізованих виставках, організацію візитів потенційних інвесторів.

Завданнями економічної дипломатії також визначено інформування та просування експортного та туристичного потенціалів.

Посилення та підтримка українського експорту здійснюється Управлінням підтримки експортерів при МЗС України, Офісом з розвитку підприємництва та експорту, ці завдання також виконує платформа *NAZOVNI*, на інформаційному порталі *Дія.Бізнес* пропонується комплекс інструментів підтримки експортерів – від аналітики зовнішніх ринків, освітніх заходів та консалтингу, інструментів пошуку іноземних партнерів до грантів від держави та донорських організацій [11].

У 2023 році командою Офісом з розвитку підприємництва та експорту та *Дія.Бізнес* було реалізовано 14 національних стендів України на найбільших секторальних міжнародних виставках світу. Відбулася презентація продукції та послуг 129 українських компаній на ринках ЄС, США, ОАЕ та Японії. Запущено рекламну кампанію із популяризації експортного потенціалу України в харчовому, машинобудівному, меблевому, креативному та ІТ-секторах економіки. Промоція рекламних матеріалів здійснюється на Велику Британію, Австрію, Німеччину, Швецію, США та Саудівську Аравію [12].

Просування туристичного потенціалу України здійснює Державне Агенство роз-

витку туризму. Основні напрями роботи цієї структури включають: участь у міжнародних туристичних виставках (7 виставок протягом 2023 року); підписання Меморандумів про співпрацю із зарубіжними центрами туризму, світовими платформами з бронювання подорожей; участь у засіданнях Комісії для Європи Всесвітньої туристичної організації (ВТО) [13].

В контексті розвитку економічної дипломатії варто сказати про глобальну гуманітарно-безпекову ініціативу України «Grain from Ukraine», започатковану на Міжнародному установчому саміті International Summit on Food Security, який відбувся у Києві 26 листопада 2022 року.

Суть цієї програми полягає у закупівлі країнами-учасниками проекту аграрної продукції в українських виробників та передача її країнам, що перебувають на межі голоду, зокрема Ефіопії, Судану, Південному Судану, Сомалі, Конго, Кенії та іншим. Програма реалізується у партнерстві з World Food Program (Всесвітньою продовольчою програмою). Ця ініціатива Президента України спрямована на просування іміджу держави, як гаранта продовольчої безпеки у світі.

Міністерством закордонних справ проводиться активне просування бренду України на африканський континент: ухвалено Комунікаційну стратегію «Україна – держави Африки» на 2024–2026 роки, Президентом України проведено низку зустрічей з лідерами країн Африки, міністром закордонних справ здійснено три дипломатичних турне у різні регіони континенту, українські дипломатичні місії наразі відкриті в 13 країнах Африки (Алжир, Ангола, Ефіопія, Єгипет, Кенія, Марокко, Нігерія, ПАР, Сенегал, Туніс, Гана, Руанда та Кот-д'Івуар), що складає 18 % від дипломатичного покриття країн континенту [14].

Комунікаційні цілі стратегії «Україна – держави Африки» включають наступне:

- зміцнення та просування цілісного образу України в країнах Африки як незалежної і суверенної держави з власними самобутніми історією, мовою, культурою, технологічно розвинутими збройними силами;
- поліпшення сприйняття України як стійкого, надійного та бажаного партнера;
- донесення до цільових аудиторій держав Африки правдиву інформацію про наслідки збройної агресії РФ проти України;
- сприяння чіткій і переконливій комунікації зовнішньополітичних ініціатив України на континенті серед зовнішніх і внутрішніх аудиторій [14].

Дорожньою картою до вибудовування взаємовигідних відносин з новими країнами та регіонами є також Комунікаційна стратегія «Україна – держави Латинської Америки і Карибського басейну», прийнята на період 2024–2026 років. Стратегічний фокус цього документу зосереджено на сприянні розбудові нових та реформуванню існуючих форматів багатосторонньої співпраці на основі принципів справедливості, миролюбності, дружби, рівності та прозорості. Стратегічні завдання прийнятого документу наступні:

- забезпечення постійної присутності України в інформаційному просторі країн Латинської Америки;
- забезпечення комунікаційної підтримки дипломатичних представництв України в Латинській Америці та сприяння розширенню дипломатичної мережі України в регіоні;
- формування мережі журналістів та інфлюенсерів у країнах Латинської Америки для поширення інформації про Україну і формування її позитивного образу та розбудови комунікаційних каналів з латиноамериканськими аудиторіями;
- просування Формули миру Президента Зеленського як основи для завершення війни і побудови мирного та справедливого майбутнього для України та світу;
- роз'яснення стану та напрямів роботи України щодо вирішення глобальної продовольчої кризи;
- демонстрація латиноамериканським аудиторіям надійності України як партнера у боротьбі за мир і безпеку в регіону та світі [15].

Важливим напрямом публічної дипломатії є культурна дипломатія, завданням якої є популяризація національних здобутків України у сфері культури, покращення впізнаваності України, формування позитивного ставлення громадян інших країн до нашої країни. Серед інструментів культурної дипломатії важливими є просування сучасного українського кіно, української класичної та популярної музики, української літератури, театру та мистецтва.

Суб'єктами культурної дипломатії виступають Український інститут, Міністерство культури та інформаційної політики, Український культурний фонд, Державне агентство України з питань кіно, Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти, Українським інститут книги, Український інститут національної пам'яті та інші

культурні інституції, недержавні установи та організації.

Український інститут – це державна установа, створена у 2017 році, місія якої – зміцнення міжнародної і внутрішньої суб'єктності України засобами культурної дипломатії. Український інститут реалізує різноманітні проекти, спрямовані на ознайомлення іноземної аудиторії з українською багатокультурністю. Наприклад, у 2023 році яскравими та важливими проектами Українського інституту були:

- проект «Culture Fights Back», в якому розповідається про митців та мисткинь, які долучилися до лав Збройних Сил України;

- інформаційна кампанія «Crimea 5 am», спрямована на донесення інформації про громадських діячів та журналістів – кримських татар, незаконно арештованих і утримуваних окупаційною владою Росії у Криму;

- презентація та воркшоп у Страсбурзі від франко-німецького телеканалу ARTE для команд 12 українських документальних фільмів проекту Generation Ukraine;

- представлення українського кіно на фестивалі «Ukraine! Festiwal Filmowy» у Варшаві;

- представлення української джазової сцени на міжнародному шоукейс-фестивалі jazzahead! у Бремені;

- організація та інформаційна підтримка участі українських письменників на Міжнародному літературному фестивалі World Voices в НьюЙорку та багато інших проектів [16].

Український культурний фонд (УКФ) – це державна установа, створена у 2017 році з метою сприяння розвитку національної культури та мистецтва в державі та інтеграції української культури у світовий культурний простір. З метою налагодження міжнародних партнерств та сприяння міжнародному співробітництву в галузі культури та мистецтв УКФ здійснює комунікацію з міжнародними партнерами з метою підтримки українських митців.

УКФ є членом таких міжнародних спілок, як ENCATC (Європейська мережа культурного менеджменту та культурної політики), IFACCA (Міжнародна федерація мистецьких рад та культурних агенцій), ENCC (Європейська мережа культурних центрів), CAE (Європейська мережа культурних мереж, організацій, митців, активістів, науковців та політиків) та OTM (Європейська мережа міжнародної мобільності). Ці спілки підтримують народ України, засуджують агресію РФ, збирають ресурси для українських митців, працівників

культури, студентів, яким довелося покинути Україну [17].

Український культурний фонд організовує інформаційні дні з представниками культурних секторів різних країн, команда Фонду бере участь у міжнародних культурних заходах, Фонд здійснює співробітництво з Британською Радою, Посольством Нідерландів, Посольством Великого Герцогства Люксембург, Європейською бізнес-асоціацією, Фундацією Україна-США та ін.

Складовим напрямом публічної дипломатії також є науково-освітня дипломатія, завдання якої полягають у побудові партнерських відносин з іншими країнами та регіонами завдяки науково-освітньому обміну. Інструментами науково-освітньої дипломатії є популяризація науково-технічних досягнень України, спільні наукові проекти, академічна мобільність, тобто можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) на території країни чи поза її межами. Зокрема, в Європі із 1987 р. діє одна із найперспективніших програм обміну студентами Erasmus+, за якою студенти можуть навчатися чи проходити практику в університетах інших країн протягом кількох місяців з отриманням стипендії. Мета академічних обмінів за цією програмою: сприяння міжкультурному діалогу та навчання; розвиток навичок молоді; зміцнення європейських цінностей та руйнування стереотипів; підвищення обізнаності щодо суспільно актуальних тем і стимулювання залучення до активної участі у демократичному житті.

Такий напрям публічної дипломатії, як спортивна дипломатія здійснюється шляхом організації, проведення та участі в міжнародних спортивних заходах. Спортивні зв'язки роблять істотний внесок у зміцнення міжкультурного діалогу та сприяють зростанню міжнародного престижу країни.

Цифрова дипломатія як складова публічної дипломатії передбачає використання цифрових технологій та платформ, зокрема соціальних мереж, для підтримки міжнародного іміджу України та захисту її національних інтересів. Серед інструментів цифрової дипломатії важливі завдання сьогодні виконує інформаційний проєкт war.ukraine.ua. Ця інформаційна платформа була створена на початку повномасштабного вторгнення РФ на територію України, офіційна інформація про війну подається на ній подається

вісьмома мовами, портал має понад 800 млн. охоплення. Важливу роль у підтримці іміджу України відіграють соціальні мережі закордонних дипломатичних установ України, в яких проводяться інформаційні онлайн-кампанії різного спрямування.

Таким чином, можна констатувати, що в нашій країні відбувається активний розвиток публічної дипломатії. Водночас, науковці зазначають, що цей розвиток стримується низкою проблем, до яких слід віднести: недостатнє фінансування цієї сфери, відсутність системи потужного іномовлення, недостатня скоординованість дій дипломатів та структур громадського сектору, нестача професійних кадрів, здатних забезпечити сучасну репрезентацію української держави, брак якісного контенту [18, с. 65]. Зазначені проблеми потрібно якнайшвидше вирішувати.

Висновки. У статті проаналізовано напрями публічної дипломатії як форми міжнародних комунікацій. Виявлено активіза-

цію розвитку публічної дипломатії в Україні. З початку повномасштабного вторгнення росії в Україну була реалізована значна кількість проектів, творчих ініціатив, громадських акцій, спрямованих на підтримку іміджу української держави у світі, а також на залучення міжнародної підтримки у боротьбі з агресором. Серед основних інструментів публічної дипломатії використовуються наступні: організація спеціальних подій, переговори, неформальні домовленості, участь у роботі міжнародних економічних організацій, реалізація спільних економічних та культурних програм, контакти з офіційними особами, діловими колами та представниками громадськості. За результатами дослідження зроблено висновок про наявність низки проблем, що стримують розвиток публічної дипломатії. Перспектива подальших досліджень полягає у пошуку нових ефективних інструментів публічної дипломатії для підтримки міжнародного іміджу України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Чечель О. Ю. Формування іміджу держави на міжнародній арені. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 10. С. 82–86.
2. Кириленко М. Характеристика чинників формування міжнародного іміджу держави. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування»*. 2023. Вип. 3. С. 98–104.
3. Кінаш Н. Б., Качковський О. В. Сучасний імідж України: міжнародний аспект. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 7. С. 500–503. URL: http://www.lsej.org.ua/7_2023/114.pdf
4. Висоцький О. Ю. Публічна дипломатія конспект лекцій. Частина I. Дніпро : СПД «Охотнік», 2020. 56 с.
5. Павлюх М. В., Кушней С. Р. Публічна дипломатія як тренд у сучасних політичних відносинах: процеси трансформації. *Політичне життя*. 2022. № 4. С. 122–127.
6. Кубко В. Культурна дипломатія в системі стратегічних комунікацій України. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2022. Випуск 45. С. 125–134.
7. Климончук В. Й., Марчук В. В. Суб'єкти публічної дипломатії України в Катарі, Кувейті та Об'єднаних Арабських Еміратах. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. 2022. Випуск 3(55). С. 61–68.
8. Баценко Л. М., Галенін Р. В. Сучасні виклики теорії та практики міжнародних комунікацій в системі адміністративного управління організації в умовах сталого розвитку: системний підхід. *Збірник наукових праць ДУІТ. Серія «Економіка і управління»*. 2023. Вип. 53. С. 58–66.
9. Leonard Mark, Stead Catherine, Smewing Conrad. *Public Diplomacy*. London: The Foreign Policy Centre, 2002. 183 p. URL: <https://fpc.org.uk/wp-content/uploads/2006/09/35.pdf>
10. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021-2025 роки. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97/public-diplomacy-strategy.pdf>
11. Українська призма: Зовнішня політика 2022. Аналітичне дослідження. ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка». Київ, 2023. 308 с. URL: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/20405.pdf>
12. Trade with Ukraine: посилюємо експортний потенціал України у світі, промотуючи Каталог українських експортерів. URL: <https://business.diaa.gov.ua/cases/eksport/trade-with-ukraine-katalog-ukrainskih-eksporteriv>
13. Публічний звіт Голови Державного Агенства розвитку туризму України Мар'яни Олеськів за 2023 рік. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ixkNelBVC7vyV3buYUyS29sCkvam-Tk/view>
14. Комунікаційна стратегія «Україна – держави Африки». URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/strategiya-afrika-1.pdf>

15. Комунікаційна стратегія «Україна – держави Латинської Америки і Карибського басейну». URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/ukraina-derzhavi-latinskoj-ameriki-ta-karibskogo-baseynu.pdf>
16. Веб-сайт Українського інституту. URL: <https://ui.org.ua/>
17. Веб-сайт Українського культурного фонду. URL: <https://ucf.in.ua/>
18. Ілюк Т. Формування засад публічної дипломатії України. *Геополітика України: історія і сучасність*. 2023. № 2(31). С. 63–75.

REFERENCES:

1. Chechel O. Yu. (2016). Formuvannia imidzhu derzhavy na mizhnarodnii areni [Formation of the image of the state in the international arena]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 10, pp. 82–86 [in Ukrainian].
2. Kyrylenko M. (2023). Kharakterystyka chynnykiv formuvannia mizhnarodnoho imidzhu derzhavy [Characterization of the factors of formation of the international image of the state]. *Naukovyi visnyk Vinnytskoi akademii bezpererвної osvity. Seriiia «Ekolohiia. Publichne upravlinnia ta administruvannia»*, no 3, pp. 98–104 [in Ukrainian].
3. Kinash N. B., Kachkovskiy O. V. (2023). Suchasnyi imidzh Ukrainy: mizhnarodnyi aspekt [Modern image of Ukraine: international aspect]. *Yurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal*, no. 7, pp. 500–503. Retrieved from: http://www.lsej.org.ua/7_2023/114.pdf [in Ukrainian].
4. Vysotskyi O. Yu. (2020). Publichna dyplomatiia konspekt leksii. Chastyina I [Public diplomacy, lecture notes. Part I]. Dnipro: SPD «Okhotnik», 56 p. [in Ukrainian].
5. Pavliukh M. V., Kushnei S. R. (2022). Publichna dyplomatiia yak trend u suchasnykh politychnykh vidnosynakh: protsesy transformatsii [Public diplomacy as a trend in modern political relations: transformation processes]. *Politychne zhyttia*, no. 4, pp. 122–127 [in Ukrainian].
6. Kubko V. (2022). Kulturna dyplomatiia v systemi stratehichnykh komunikatsii Ukrainy [Cultural diplomacy in the system of strategic communications of Ukraine]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia filos.-politoh. Studii*, no. 45, pp. 125–134 [in Ukrainian].
7. Klymonchuk V. Y., Marchuk V. V. (2022). Subiekty publichnoi dyplomatii Ukrainy v Katari, Kuveiti ta Obiednanykh Arabskykh Emiratakh [Subjects of public diplomacy of Ukraine in Qatar, Kuwait and the United Arab Emirates]. *Visnyk NTUU «KPI». Politolohiia. Sotsiolohiia. Pravo*, no. 3(55), pp. 61–68 [in Ukrainian].
8. Batsenko L. M., Halenin R. V. (2023). Suchasni vyklyky teorii ta praktyky mizhnarodnykh komunikatsii v systemi administratyvnoho upravlinnia orhanizatsii v umovakh staloho rozvytku: systemnyi pidkhid [Modern challenges of the theory and practice of international communications in the system of administrative management of the organization in conditions of sustainable development: a systemic approach]. *Zbirnyk naukovykh prats DUIT. Seriiia «Ekonomika i upravlinnia»*, no. 53, pp. 58–66 [in Ukrainian].
9. Leonard Mark, Stead Catherine, Smewing Conrad (2002). *Public Diplomacy*. London: The Foreign Policy Centre, 183 p. Retrieved from: <https://fpc.org.uk/wp-content/uploads/2006/09/35.pdf>.
10. Stratehiia publichnoi dyplomatii Ministerstva zakordonnykh sprav Ukrainy na 2021–2025 roky [Public diplomacy strategy of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine for 2021–2025]. Retrieved from <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97/public-diplomacy-strategy.pdf> [in Ukrainian].
11. Ukrainska pryzma: Zovnishnia polityka 2022. Analitychne doslidzhennia [Ukrainian Prism: Foreign Policy 2022. Analytical study]. HO «Rada zovnishnoi polityky «Ukrainska pryzma», Fond im. F. Eberta. TOV «Vistka». Kyiv, 2023. 308 p. Retrieved from: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/20405.pdf> [in Ukrainian].
12. Trade with Ukraine: posyliuiemo eksportnyi potentsial Ukrainy u sviti, promotuiuchy Katalog ukrainskykh eksporteriv [Trade with Ukraine: we strengthen the export potential of Ukraine in the world, promoting the Catalog of Ukrainian exporters]. Retrieved from: <https://business.diaa.gov.ua/cases/eksport/trade-with-ukraine-katalog-ukrainskih-eksporteriv> [in Ukrainian].
13. Publichnyi zvit Holovy Derzhavnogo Ahenstva rozvytku turyzmu Ukrainy Maryany Oleskiv za 2023 rik [Public report of the Head of the State Tourism Development Agency of Ukraine Maryana Oleskiv for 2023]. Retrieved from: <https://drive.google.com/file/d/1ixkNelbBVc7vyV3buYUyS29sCkvam-Tk/view> [in Ukrainian].
14. Komunikatsiina stratehiia «Ukraina – derzhavy Afryky» [Communication strategy "Ukraine – African countries"]. Retrieved from: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/strategiya-afrika-1.pdf> <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/strategiya-afrika-1.pdf> [in Ukrainian].
15. Komunikatsiina stratehiia «Ukraina – derzhavy Latynskoi Ameriky i Karybskoho baseinu» [Communication strategy "Ukraine – countries of Latin America and the Caribbean"]. Retrieved from: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/ukraina-derzhavi-latinskoj-ameriki-ta-karibskogo-baseynu.pdf> [in Ukrainian].

16. Veb-sait Ukrainskoho instytutu [Website of the Ukrainian Institute]. Retrieved from: <https://ui.org.ua/> [in Ukrainian].
17. Veb-sait Ukrainskoho kulturnoho fondu [Website of the Ukrainian Cultural Foundation. Retrieved from: <https://ucf.in.ua/> [in Ukrainian].
18. Iliuk T. (2023). Formuvannia zasad publichnoi dyplomatii Ukrainy [Formation of the foundations of public diplomacy of Ukraine]. *Neopolityka Ukrainy: istoriia i suchasnist*, no. 2(31), pp. 63–75 [in Ukrainian].